

Předsedkyně PTTS „Beskid Śląski“ Halina Twardzik (vpravo)
a místopředsedkyně pro turistiku Wanda Farnik (vlevo)

100 let od vzniku PTTS „Beskid Śląski“ v Česku

Text: Břetislav Boháč foto: archiv PTTS „Beskid Śląski“

V letošním roce slaví Polská společnost turisticko-sportovní „Beskid Śląski“ v České republice, z. s., výročí 100 let od založení svého klubu v tehdejší Československu. O rozhovor jsme požádali současnou předsedkyni Halinu Twardzik a místopředsedkyni pro turistiku Wandu Farnik.

Dámy, kdy a jak vznikl PTTS? Co tomu předcházelo?

Halina Twardzik (HT): V 19. století v Těšínském Slezsku docházelo k velkému rozvoji průmyslu a také železniční dopravy, která přirozeně ovlivnila vývoj turistického ruchu. Již v roce 1893 byla založena první místní německá turistická organizace Beskidenverein, jejíž zásluhou byl vydán ilustrovaný průvodce po Beskydech a okolí a během následujících dvaceti let bylo postaveno několik horských chat. Zakrátko došlo také k nárůstu aktivit polských

turistů. V roce 1910 byl v Těšíně založen spolek Polskie Towarzystwo Turystyczne „Beskid“ s počátečními 300 členy. Nejdůležitějším úkolem tohoto spolku se stalo zbudování vlastní turistické chaty v Beskydech. Na jaře roku 1913 se započalo se stavbou na Ropičce a již dne 6. července téhož roku byla chata slavnostně posvěcena. Bohužel v dubnu 1918 došlo k tragické události, kdy neznámý žhář chatu zapálil a ona zcela shořela. Po rozpadu rakousko-uherské monarchie se změnily politické poměry také v Těšínském

Slezsku. V červenci roku 1920 představitelé evropských velmocí rozhodli o rozdělení tohoto území a občané polské národnosti žijící na levém břehu řeky Olzy začali být označováni jako polská národnostní menšina v Československu.

Mohly byste stručně představit historii vašeho spolku?

HT: V březnu roku 1922 se konala první schůze turistického spolku „Towarzystwo Turystyczne Beskid Śląski“ v Československu. V letech 1922-1923 měl tento klub až 2000

členů ve 47 pobočkách. V čele stál neúnavný propagátor, školský inspektor Władysław Wójcik. Významným předělem byl rok 1930, kdy se změnila organizační struktura spolku, jehož hlavním úkolem se stala aktivizace činnosti v oblasti turistiky, vlastivědy, lyžování, sportovních her a lehké atletiky. Kromě toho došlo k ustavení nového názvu: Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski“ w Czechosłowacji. Podařilo se také postavit vlastní turistickou chatu na Kozubové, která byla slavnostně otevřena v září roku 1929. Kromě chaty spolek zbudoval ještě sedm skokanských můstků. Velkým úspěchem bylo vydávání vlastního tisku s názvem *Przewodnik Turystyczny*. V časech polského záboru byl PTTS „Beskid Śląski“ včleněn do spolku Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, což vedlo k útlumu aktivity, načež 2. světová válka veškerou činnost zcela ukončila. Celá řada členů spolku (včetně předsedy W. Wójcika) zahynula v koncentračních táborech. Bezprostředně po 2. světové válce se hrstka turistů z PTTS „Beskid Śląski“ rozhodla obnovit činnost klubu. Proto se již dne 14. srpna 1945 konala v Karvině první schůze spolku, které se zúčastnilo 42 členů. Bohužel o celé tři roky později, dne 13. března 1948, komunistická vláda svým rozhodnutím činnost spolku opět ukončila. Polská turistická a sportovní aktivita v regionu byla na dlouhou dobu utlumena. Smutnou tečkou za všemi těmito problémy představoval požár, který dne 9. února 1973 zničil chatu na Kozubové, jedinou polskou turistickou chatu v Těšínských Beskydech na území ČSSR. Teprve po roce 1989 bylo možné opět rozvinout snahu o obnovení činnosti. Žádost o registraci PTTS

Zimní sportování našich předchůdců u chaty na Kozubové

Pamětní tabule zakladateli původní chaty na současném objektu na Kozubové

Výbor PTTS „Beskid Śląski“